

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՌՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

**2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 6-Ի ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՄԵԾԱՄԱՍՆԱԿԱՆ
ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ԹԻՎ 37 ԸՆՏՐԱՏԱ-
ՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՉԱԾՈՂՈՎԸ 2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 11-Ի
ԹԻՎ 31-Ա ՈՐՈՇՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՎԵՃԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երեւան

5 հունիսի 2012թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դարարանը՝ կազմով.
Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոփյանի, Մ. Թոփուղյանի,
Ա. Խաչարյանի, Վ. Ռովհաննիսյանի, Ռ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պո-
ղոսյանի (գենուցող),

մասնակցությամբ՝

դիմող կողմի՝ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի մեծա-
մասնական ընդունակարգով թիվ 37 ընդունակարածքում պարզաբանվորի թեկնածու
Ս. Հարությունյանի,

գործով որպես պարասախանող կողմ ներգրավված՝ թիվ 37 ընդունակարածքային
ընդունական հանձնաժողովի ներկայացուցիչներ՝ թիվ 37 ընդունակարածքային
ընդունական հանձնաժողովի նախագահ Ա. Սիրեմյանի և ՀՀ կենդանական
ընդունական հանձնաժողովի աշխարհակազմի իրավաբանական վարչության պետ
Ն. Ռովհաննիսյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ
հոդվածի 3.1-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի, «Սահմանադրական
դարարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25 և 74-րդ հոդ-
վածների,

դրնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի մայիսի 6-ի ՀՀ Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդունության արդյունքներով թիվ 37 ընդունության հանձնաժողովի 2012 թվականի մայիսի 11-ի թիվ 31-Ա որոշման հետ կապված վեճի վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդունության թիվ 37 ընդունությունը պարզաբանվորի թեկնածու Ս. Հարությունյանի՝ 16.05.2012թ. ՀՀ սահմանադրական դատարան մուլտիպլիքատուրաված դիմումն է:

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ 2012թ. մայիսի 21-ի աշխատակարգային նիստում քննարկելով վերոհիշյալ դիմումը, որոշում է կայացրել՝ համաձայն «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 3-րդ, 5-րդ մասերի, 74-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ գործն ընդունել քննության եւ գործով որպես պարագաներու կողմ ներգրավել թիվ 37 ընդունության ընդունությունը: Նշված որոշմամբ գործով գեկուցող է նշանակվել ՀՀ սահմանադրական դատարանի անդամ Վ. Պողոսյանը:

Ուսումնասիրելով գործով գեկուցողի գրավոր հաղորդումը, կողմերի գրավոր բացարությունները, հետազոտելով դիմումը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը
ՊԱՐԶԵՑ.

1. Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի ընդունություններն անցկացվել են 2012 թվականի մայիսի 6-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 68-րդ հոդվածում նախադասական ժամկետում: Ընդունությունների կազմակերպման եւ անցկացման նպարակով Հայաստանի Հանրապետության ընդունությունների 41-րդ հոդվածով նախադասական հիմքերով կազմավորվել է թիվ 37 ընդունության ընդունությունը: Ընդունությունը ներառում է թվով 77 ընդունությունների կազմակետական գործությունները:

Թիվ 37 ընդունությունը մեծամասնական ընդունությունը գրանցվել ու քվեաթերթիկներում ընդունությունը պահպանվել են Ազգային ժողովի պարզաբանվորի 4 /չորս/ թեկնածու: Ըստ թիվ 37 ընդունությունների արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության՝ ընդունությունը պահպանվել է թիվ 53949 է, իսկ ընդունություններին մասնակցել է 35741 ընդունությունը: Թեկնածուների օգտին պրված ձայների թիվը 34398 է, որը բաշխվել է

հետեւյալ կերպ. Ռ. Գրիգորյան՝ 19894, Թ. Հակոբյան՝ 11822, Ս. Հարությունյան՝ 1492, Վ. Վարդագարյան՝ 1190: Անձնագրությունների թիվը կազմել է 25:

Թիվ 37 ընդունաբարածքային ընդրական հանձնաժողովի 2012թ. մայիսի 11-ի թիվ 31-Ա որոշումով թիվ 37 ընդունաբարածքից Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդրակարգով ընդրված պարզամավոր է ճանաչվել առավել կողմ ճայներ սրացած Ռ. Գրիգորյանը:

2. Դիմողը գիտում է, որ անհրաժեշտ է անվավեր ճանաչել թիվ 37 ընդունաբարածքում Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդրակարգով պարզամավոր ընդրվելու մասին թիվ 37 ընդունաբարածքային ընդրական հանձնաժողովի 2012 թվականի մայիսի 11-ի թիվ 31-Ա որոշումը:

Դիմողի պնդմամբ՝ թիվ 37 ընդունաբարածքում մեծամասնական ընդրակարգով պարզամավորի թեկնածու Թաթուլ Երվանդի Հակոբյանի գրանցումն անօրինական է, քանի որ նա օրենքով սահմանված կարգով վերջին իինք փարում Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես չի բնակվել: Սույն փաստի առնչությամբ դիմողը նախ երկու անգամ դիմել է ՀՀ ոստիկանության անձնագրային եւ վիզաների վարչություն՝ նույն վարչության Երևան քաղաքի Նոր Նորքի բաժանմունքի կողմից Թ. Հակոբյանին փրված՝ վերջին իինք փարում ՀՀ-ում մշտապես բնակվելու մասին դեղեկանքն անվավեր ճանաչելու խնդրանքով: Դիմումները մերժվել են: Նույն պահանջով դիմողը դիմել է նաև ՀՀ վարչական դադարան: Վերջինս իր՝ 02.04.2012թ. որոշմամբ հայցադիմումի ընդունումը մերժել է: Դիմոդն այնուհետեւ նոր հայցապահանց է ներկայացրել ՀՀ վարչական դադարան: Վերջինս իր՝ 06.04.2012թ. որոշմամբ հայցադիմումը ընդունումը մերժել է: Ս. Հարությունյանի՝ թիվ 37 ընդունաբարածքային ընդրական հանձնաժողովի՝ իր դիմումը մերժելու մասին 01.04.2012թ. եւ Թաթուլ Հակոբյանին որպես ԱԺ պարզամավորի թեկնածու գրանցելու վերաբերյալ որոշումներն անվավեր ճանաչելու հայցադիմումը: Վարչական դադարանը գրել է, որ հայցն անհիմն է, եւ դիմոդի կողմից վիճարկում է ոչ թե Թ. Հակոբյանի ՀՀ-ում մշտապես բնակվելու վերաբերյալ դեղեկանքի դրմանն ուղղված գործողությունը, այլ այդ դեղեկանքի առկայության պայմաններում թիվ 37 ՀՀ-ի կողմից թեկնածուին գրանցելու փաստը: Դիմոդը գիտում է, որ վարչական դադարանն ապօրինի որոշում է կայացրել՝ մերժելով իր հայցադիմումը:

Ըստ դիմողի՝ ընդուների անձնագրերում դրված դրոշմակնիքների ժամանակից շուրջ անհետանալը նպաստել է ՀՀ-ից բացակայող քաղաքացիների փոխարեն քվեարկություն կազմակերպելուն:

Դիմողը նշում է նաև, որ ընդուների նախապարագման եւ անցկացման ընթացքում դեղի են ունեցել ՀՀ ընդուների օրենսգրքի դարարքնույթ խախուսումներ, որոնք, իր կարծիքով, ազդել են ընդուների արդյունքների վրա եւ գրնում են, որ քվեարկության արդյունքներն իրենց մեջ պարունակող պարկերում առկա են ի վեհական կարգաված օրինախախուսումները հասպարող բազում իրեղեն ապացույցներ: Ըստ դիմողի՝ ընդուների արդյունքների վրա ամենահական ազդեցությունն է ունեցել այն իրողությունը, որ քվեարկության ընթացքում իր օգին դրված ձայների մեծ մասը հաշվարկվել է ՀՀԿ թեկնածու Տայկ Գրիգորյանի, Թաթուլ Տակորյանի, անգամ «Տայ ազգային կոնգրես» կուսակցությունների դաշինքի թեկնածու Վարագուհի Վարդապետ Վարդապարյանի օգին:

3. Պարասխանող կողմը գրնում է, որ թիվ 37 ընդուներում քվեարկության արդյունքներով ընդունված դրոշումն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ դիմողի պահանջն անհիմն է, քանի որ թիվ 37 ընդուներում ՀՀ ԱԺ մեծամասնական ընդուներով ընդուների ընթացքում դեղի չեն ունեցել այնպիսի խախուսումներ, որոնք կարող էին հիմք հանդիսանալ հանձնաժողովի կողմից այլ որոշում կայացնելու համար: Ի պարասխան դիմողի ներկայացրած հարցադրումների՝ պարասխանողը նշում է, որ քաղաքացի Թ. Տակորյանի կողմից ներկայացվել են ՀՀ ընդուներում օրենսգրքի 115-րդ հոդվածով սահմանված բոլոր փաստաթղթերը, այդ թվում՝ լիազոր մարմնի դեղեկանքը՝ վերջին հինգ դարում Տայապանի Տանրապետությունում մշղապես բնակվելու մասին: Ավելին, ՀՀ ոսպիկանության անձնագրային եւ վիզաների վարչության պետի գրությամբ եւս մեկ անգամ փաստվել է, որ վարչական մարմնի կողմից կրկին անգամ ուսումնասիրվել են քաղաքացի Թաթուլ Տակորյանին դեղեկանք դրամադրելու համար հիմք հանդիսացած փաստական հանգամանքները եւ վերջին հինգ դարում Տայապանի Տանրապետությունում մշղապես բնակվելու մասին օրենքով սահմանված պահանջը չբավարարող դվյաներ չեն հայտնաբերվել:

Ընդուներում ցուցակներում ընդուների թվի առնչությամբ պարասխանողը նշում է, որ ՀՀ ընդուներում օրենսգրքի վերլուծությունից բխում է, որ ընդուներում իրավունք ունեցող ՀՀ այն քաղաքացիները, ովքեր բացակայում են

Նայասպանի Հանրապետությունից՝ անկախ ՀՀ ժամանելու հաճախականությունից կարող էին եւ պեպք է ընդգրկված լինեին ընդուների ցուցակներում։ Դա պայմանավորված է ՀՀ քաղաքացու ընդրական իրավունքի իրացման հնարավորությամբ։ Իսկ ինչ վերաբերում է այն հանգամանքին, որ հիշյալ անձանց փոխարեն քվեարկություն է գրեթի ունեցել, ապա պարախանողը գրնում է, որ այդ պնդումն անհիմն է, քանի որ դիմողը չի ներկայացրել որեւէ դեպք այլ անձի փոխարեն քվեարկություն կապարելու առնչությամբ։

Անձը հասպարող փաստաթղթերի վրա դրվող դրոշմակնիքների առնչությամբ պարախանողը նշում է, որ դրոշմակնիքի արագ անհետանալու փաստը չի կարող ազդեցություն ունենալ քվեարկության արդյունքների վրա, քանզի թանաքի կիրառումն ընդամենը լրացուցիչ, սակայն ոչ միակ միջոցն է կրկնակի քվեարկությունը բացառելու համար։ Ավելին, ՀՀ որեւէ դիմում-բողոք չի ներկայացվել եւ ՏՀՀ-ների գրանցամարդյաններում չկան գրառումներ ընդրական փեղամասերում կրկնակի քվեարկության դեպքերի մասին։

Դիմողի կողմից մաքնանշված ընդրախախփումների դարբեր դեպքերի առնչությամբ պարախանողը գրնում է, որ դրանք ընդհանուր հարցադրումներ են, եւ դիմողը որեւէ կոնկրետ փաստով դրանց հիմնավորումներ չի ներկայացնում։ Միակ օրինակը, որ բերում է դիմողը թիվ 37/37 ընդրափեղամասի վերաբերյալ, չնայած փվյալների աղբյուրի անհայտ լինելուն, դարձյալ վկայում է, որ դիմողի ներկայացրած փվյալների եւ պաշտոնական արդյունքների միջեւ որեւէ դարբերություն առկա չէ փեղամասում քվեարկությանը մասնակցած ընդուների թվի եւ հաղթող ճանաչված թեկնածուին դրված ձայների միջեւ։

Ինչ վերաբերում է քվեարկության արդյունքներին, ապա պարախանողը գրնում է, որ դիմողը դրանք չի բողոքարկել կամ դրանց վերահաշվարկի որեւէ պահանջ ընդրափարածքային ընդրական հանձնաժողով չի ներկայացրել, իսկ դիմումում ներկայացվող դափողություններն անհիմն են ու չփասփարկված։

4. Սահմանադրական դափարանն արձանագրում է, որ դիմողի առաջին հիմնական փասփարկը վերաբերում է Թաթուլ Նակոբյանին թիվ 37 ընդրափարածքում մեծամասնական ընդրակարգով ՀՀ Ազգային ժողովի պարգամավորի թեկնածու գրանցելու վերաբերյալ թիվ 37 ընդրափարածքային ընդրական հանձնաժողովի 01.04.2012թ. թիվ 21-Ա որոշման ենթադրյալ անօրինականությանը։

Սահմանադրական դադարանն իր՝ 2012թ. մայիսի 31-ի ՍԴՈ-1028 որոշման մեջ, անդրադառնալով թեկնածուների գրանցման շուրջ ծագած վեճերին և վերջին-ներիս առնչությամբ ՀՀ սահմանադրական դադարանի ու ՀՀ վարչական դադարանի իրավագորությունների փարանջապման խնդրին, վերահասքափելով իր՝ ՍԴՈ-433, ՍԴՈ-703 և ՍԴՈ-736 որոշումներում արտահայտած իրավական դիրքորոշումները, ամրագրել է, որ «...բոլոր այն հարցերը, որոնք առնչվում են ընդունվությունների ժամանակ թեկնածուների գրանցման շուրջ առաջացած վեճերին, որոնց լուծումն օրենքով սահմանված կարգով վերապահված է ՀՀ վարչական դադարանին, սահմանադրական դադարանում առանձին քննության առարկա չեն կարող հանդիսանալ, իսկ որպես ապացուցողական հիմք ընդունվում են վարչական դադարանի վերջնական ակտերը»: Դա բխում է ՀՀ Սահմանադրության 5 և 100-րդ հոդվածների պահանջներից:

Սահմանադրական դադարանն արձանագրում է, որ դիմողի կողմից թիվ 37 ընդունվածքային ընդունվածքային հանձնաժողովի վերոհիշյալ 01.04.2012թ. թիվ 21-Ա որոշումը վիճարկվել է ՀՀ վարչական դադարանում: Նշված որոշումն անվավեր ճանաչելու՝ դիմողի պահանջը մերժվել է ՀՀ վարչական դադարանի 2012թ. ապրիլի 6-ի վերջնական որոշմամբ: Միաժամանակ, ՀՀ վարչական դադարանն իր որոշման մեջ որպես գրանցման հետ կապված խնդրո առարկա վեճում դիմողի իրավունքների պաշտպանության պարշաճ միջոց է մարնանշել ՀՀ ոսպիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության Երեւան քաղաքի Նոր Նորքի բաժնի գործողության վիճարկումը վարչական դադարանում, ինչը դիմողը չի իրացրել:

Բոլոր դեպքերում, համաձայն ՀՀ Սահմանադրության 5 և 100-րդ հոդվածների, «Սահմանադրական դադարանի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի, ՀՀ ընդունվածքան օրենսգրքի 46 և 118-րդ հոդվածների, ՀՀ վարչական դադարանության օրենսգրքի 145 և 150-րդ հոդվածների՝ ՀՀ սահմանադրական դադարանն իրավասու չէ ընդունվությունների արդյունքներով ընդունված որոշման հետ կապված վեճի շրջանակներում քննության առարկա դարձնել բոլոր այն հարցերը, որոնց լուծման իրավասությամբ օրենքով սահմանված կարգով օժիված է ՀՀ վարչական դադարանը, և որի որոշումներն այդ հարցերով վերջնական են ու վերանայման ենթակա չեն, կամ գնահատել վարչական դադարանի դադարական ակտի իրավաչափությունը:

Ինչ վերաբերում է սահմանադրական դադարանին ուղղված՝ դիմողի միջնորդությանը՝ լրացուցիչ ապացույցների ձեռքբերման նպարակով համապարասխան հանձնախմբեր ձեւավորելու առնչությամբ, ապա սահմանադրական դադարանն

արձանագրում է, որ «Սահմանադրական դադարանի մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 74-րդ հոդվածի 8-րդ մասի հիման վրա համապատասխան հանձնախմբեր կարող են ձեռավորվել նախ՝ միայն սահմանադրական դադարանի իրավասությանը վերաբերող հարցերի կապակցությամբ ապացույցներ ձեռք բերելու նպարակով, երկրորդ՝ երբ ակնհայտ փաստարկում է, որ արգելափակվել են դիմողի կամ նրա վարահիված անձանց իրավունքները կոնկրետ վերահսկողական գործողություն իրականացնելիս, եւ նման հանգամանքը հաշվի չի առնվել ընդունակության արդյունքներն ամփոփելու ժամանակ։ Դիմողը դադարանին նման փաստարկներ ու հիմնավորումներ չի ներկայացրել։

5. Սահմանադրական դադարանն իր՝ 2007թ. հունիսի 10-ի ՍԴՈ-703 որոշման մեջ արգահայտել է հետևյալ իրավական դիրքորոշումը. «...եթե դիմող կողմն ընդունակությունների նախապատրաստման, անցկացման եւ արդյունքների ամփոփման գործընթացով պայմանավորված ընդունակությունների, իրավասու այլ մարմինների որոշումները, գործողությունները կամ անգործությունը մինչեւ սահմանադրական դադարան դիմելը ՀՀ ընդունակությունը կամ դադարական կարգով չի բողոքարկել, այսինքն՝ օրենսդրությամբ նախադասաված ընթացակարգով եւ ժամկետներում չի օգտագործել (սպառել) իր ընդունակությունը պաշտպանության՝ օրենքով նախադասաված բոլոր միջոցները, ապա լիարժեք չեն դառնում սահմանադրական դադարանում ընդունակությունների արդյունքներով քննվող հանրային-իրավական վեճի շրջանակներում ապացուցողական նշանակություն ունեցող փաստեր ներկայացնելու եւ դրանցով իր փաստարկները հիմնավորելու նրա դադարական հնարավորությունները»։ Նշանակած իրավական դիրքորոշմանը համապատասխան գնահատելով դիմողի ներկայացրած մյուս բոլոր փաստարկները՝ սահմանադրական դադարանն արձանագրում է։

առաջին՝ դիմողի առանձին պնդումներ վերաբերում են նախընդունական քարոզության կազմակերպման ընթացքում օրենքի պահանջների ենթադրյալ խախորումներին։ Այդ խախորումների առնչությամբ, սակայն, դիմողն օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետներում իրավասու մարմիններին համապատասխան դիմում չի ներկայացրել եւ ՀՀ վարչական դադարակարգության օրենսգրքով սահմանված կարգով քննության առարկա չի դարձրել,

Երկրորդ՝ դիմողի պնդմամբ ընդրախախտումներ են գեղի ունեցել նաև քվեարկության փուլում: Վերոհիշյալ իրավական դիրքորոշմանը համապատասխան՝ նշված ենթադրյալ խախտումների վերաբերյալ պնդումները սահմանադրական դափարանում կարող էին ապացուցողական նշանակություն սպանալ օրենսդրությամբ նախադասված ընթացակարգով եւ ժամկետներում դիմողի ընդրական իրավունքների պաշտպանության համապատասխան միջոցների օգտագործման արդյունքում ձեռք բերված նյութերով: Մինչդեռ դիմողը որևէ գեղամասի առնչությամբ չի ներկայացրել քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի կամ գեղամասերում քվեարկության արդյունքներն անվավեր ճանաչելու պահանջ: Այս փասդը հաշվի առնելով՝ սահմանադրական դափարանն անհիմն ու ժամանակավորեալ է համարում նաև դիմոդի միջնորդությունը դիմումում թվարկված թվով 40 եւ մյուս /այսինքն՝ բոլոր/ ընդրական գեղամասերում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկ կափարելու վերաբերյալ:

Ինչ վերաբերում է ընդրողների ցուցակներում Հայաստանի Հանրապետությունից բացակայող քաղաքացիների ընդգրկման՝ դիմոդի կողմից առաջադրված խնդրին, ապա դրա վերաբերյալ իր մովեցումներն ու իրավական դիրքորոշումները սահմանադրական դափարանն արդահայդել է իր՝ 2012թ. մայիսի 31-ի ՍԴՈ-1028 որոշման մեջ:

6. Գործի նյութերի համադրված վերլուծությունը վկայում է, որ սույն գործի բնորոշ առանձնահարկություններն ամփոփ ձեւով հանգում են հետևյալներին:

Առաջին՝ դիմոդը, **ՌՌ Ազգային ժողովի** մեծամասնական ընդրակարգով ընդրության արդյունքներով թիվ 37 ընդրապարագքային ընդրական հանձնաժողովի որոշման հետ կապված վեճի շրջանակներում, բողոքարկում է ոչ թե մեծամասնական ընդրակարգով **ՌՌ Ազգային ժողովի** պարզաբանակոր ընդրված, այլ ընդրողների ձայների թվով երկրորդ գեղին գրադեցնող թեկնածուի՝ որպես այդպիսին գրանցման իրավաչափության հարցը: Բացի նրանից, որ, ինչպես նշվեց, օրենքով սահմանված կարգով թեկնածուների գրանցման վեճերը քննվում եւ վերջնական լուծում են սպանում **ՌՌ վարչական դափարանում**, նաև ակներեւ է, որ պասիվ ընդրական իրավունքի իրացման առումով եթե նույնիսկ քվեարկության արդյունքներով երկրորդ գեղին գրադեցրած թեկնածուի օգտին գրված ձայներն ամբողջությամբ գումարվեին դիմոդի օգտին գրված ձայներին, միևնույն է՝ այն 6580 ձայնով կամ 33.1 դոկտորված պակաս կլիներ ընդրված ճանաչված թեկնածուի օգտին գրված ձայներից:

Երկրորդ՝ դիմողն ընդհանուր դժգոհություն արդահայրող դափողություններից բացի դափական քննության համար անհրաժեշտ ապացուցողական նշանակություն ունեցող որեւէ փաստարկ չի ներկայացնում քվեարկության արդյունքների ոչ հավասփի լինելու հիմքով իր պասիվ ընդրական իրավունքի խախորումը հիմնավորելու վերաբերյալ, ինչը պարփակոր կլիներ հաշվի առնել ընդրափարածքային ընդրական հանձնաժողովը վեճի առարկա որոշումն ընդունելիս: Դիմողը ՀՀ ընդրական օրենսգրքով ընձեռված որեւէ վերահսկողական իրավասություն սահմանված կարգով չի իրացրել՝ փաստելու համար քվեարկության արդյունքների հետ կապված այնպիսի իրավախսախորումներ, որոնք ազդել են իր ընդրական իրավունքի իրացման վրա: Դիմողը գլխավորապես հենվում է փարաբնույթ դափողությունների ու կարծիքների, այլ ոչ թե ապացուցողական նշանակություն ունեցող կոնկրետ փաստերի վրա, ինչը դափական գործընթացում ընդունելի չէ:

Երրորդ՝ դիմողը չի ներկայացնում այնպիսի կոնկրետ փաստեր, որոնք հիմնավոր ձեւով վկայեին իր կամ իր վստահված անձանց իրավունքների ովնահարման մասին՝ գեղամասերում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի կամ դրանք անվավեր ճանաչելու ուղղությամբ օրենքով սահմանված կարգով քայլեր իրականացնելիս: Այդ պարճառով ել, ինչպես նշվեց, իրավական հիմքից գործի է դիմողի միջնորդությունը՝ բացառապես բոլոր ընդրական գեղամասերում սահմանադրական դափարանի կողմից վերահաշվարկներ կափարելու առնչությամբ: ՀՀ ընդրական օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի համաձայն՝ դիմողն անձամբ եւ իր վստահված անձինք ժամանակին ու օրենքով սահմանված կարգով նման պահանջ կարող էին ներկայացնել ու իրականացնել ցանկացած ընդրական գեղամասի վերաբերյալ, ինչը, ըստ գործի նյութերի, չի արվել: Ուստի քվեարկության արդյունքների ոչ հավասփիության պարզապես վկայակոչմամբ ընդրափարածքային ընդրական հանձնաժողովի որոշումը վիճարկելն իրավական առումով դաշնում է չփաստարկված, իսկ նման ձեւով նոր վերահաշվարկի պահանջի առաջադրումը դուրս է գալիս նաև սահմանադրախրավական վեճի շրջանակներից:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 3.1-րդ կերով, 102-րդ հոդվածով, «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՀՀ օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դափարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ.**

1. «Թիվ 37 ընդունակարածքում Ազգային ժողովի մեծամասնական ընդունակարգով պալփամավոր ընդունություն մասին» թիվ 37 ընդունակարածքային ընդունական հանձնաժողովի 2012 թվականի մայիսի 11-ի թիվ 31-Ա որոշումը թողնել ուժի մեջ:
2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՇՈՂ

Գ. ՌԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

5 հունիսի 2012 թվականի
ՄԴԱ- 1029